

Školní vzdělávací program ŠKOLNÍ DRUŽINY

„TVOŘIVÁ ŠKOLNÍ DRUŽINA“

Školní vzdělávací program ŠD byl projednán školskou radou dne 30. srpna 2013. Je platný od 1.9.2013

Č.j.: 0109/2013/ŠD

OBSAH:

1. Identifikační údaje 3 2. Charakteristika zařízení 3 3. Cíle vzdělávání 3 4. Délka a časový plán vzdělávání 5 5. Formy vzdělávání 6 6. Obsah vzdělávání 6

1. Místo, kde žijeme 8 2. Lidé kolem nás 10 3. Lidé a čas 12 4. Rozmanitost přírody 13 5. Člověk a jeho zdraví 15

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 16 8. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání 17 9. Materiální podmínky 18

10. Personální podmínky 18 11. Ekonomické podmínky 19 12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví 19 13. Hodnocení účastníka zájmového vzdělávání 20 14. Závěr 20

1. Identifikační údaje

Název školy	Základní škola Karviná – Nové Město Cihelní 1666
Adresa školy	Cihelní 1666/30,73506, Karviná –Nové Město
IČO	48004537
Bankovní spojení	55934791/0100
Telefon	596311297 (škola), 596312063 (ŠD)
E-mail	cihelni@cihelni.cz
Webové stránky	www.cihelni.cz
Právní forma	příspěvková organizace (1.9.1993)
Zařazení do sítě škol	25.1.1996
Název zřizovatele	Statutární město Karviná
Adresa zřizovatele	Fryštátská 72/1,733 01
Součásti školy	Základní škola IZO 048 004 537 Školní družina IZO 119 701 162 Školní jídelna IZO 102 892 008
IZO ředitelství školy	600 135 951
Vedení školy	Ředitel: Mgr. Zdeněk Jelínek Zástupkyně ředitele pro I. stupeň : Mgr.Lenka Trzaskalíková Zástupkyně ředitele pro II. stupeň: Mgr.Marcela Adamcová

2. Charakteristika zařízení

Základní škola je umístěna v poměrně klidné, zelení oplývající čtvrti univerzitního a lázeňského města Karviná.

Součástí školy jsou dvě školská zařízení: školní družina a školní jídelna. Kapacita ŠD je 120 žáků a vzdělávají se ve čtyřech věkově smíšených odděleních. Tato oddělení školní družiny se nacházejí v přístavbě školy. Pro pobyt dětí venku je k dispozici areál zdraví a dvě venkovní školní hřiště s umělým povrchem.

3. Cíle vzdělávání

Cílem vzdělávání žáků ve školní družině je poskytování zájmového vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxace; výchovou, hrou, učením, individuální práci a motivačními projekty.

- rozvíjíme u dětí pravidla vzájemných přátelských mezilidských vztahů, schopnost spolupracovat a respektovat druhého
- vedeme děti k otevřené komunikaci
- respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků
- vychováváme ke smysluplnému využití volného času
- upevňujeme u dětí jejich nabyté vědomosti a dovednosti

- prohlubujeme povědomí o zdravém životním stylu, výživě a správné ochraně vlastního zdraví
- podporujeme jejich kladný vztah k přírodě
- individuálně přistupujeme k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků ve školní družině usilujeme o rozvoj těchto klíčových kompetencí:

3

1. Kompetence k učení: učí se s chutí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problému: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje.

3. Komunikativní kompetence: vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

4. Sociální a interpersonální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřít - přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Občanské kompetence: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na zdraví své i druhých.

6. Kompetence pracovní: utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, uvědomuje si hodnoty pomůcek a materiálů, projevuje manuální zručnost, práci dokončí

7. Za stěžejní považujeme rozvoj **kompetencí k trávení volného času.**

Ty rozdělujeme na :

- kompetence k realizaci zájmové činnosti
- kompetence k aktivnímu využívání volného času

Odborné kompetence, které si vytvoří účastník po ukončení zájmového vzdělávání, uvádí následující tabulka:

Odborné kompetence, které si vytvoří účastník po ukončení zájmového vzdělávání
a) Kompetence k realizaci zájmové činnosti
· aktivně objevuje a poznává své zájmy a nadání
· zná základy zájmové činnosti
· zná základní terminologii příslušné zájmové činnosti
· uvědomuje si nutnost efektivního hospodaření s prostředky při realizaci zájmové činnosti

· zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při realizaci zájmové činnosti
· uvědomuje si nutnost spolupráce při realizaci zájmové činnosti
b) Kompetence k aktivnímu využívání volného času
· dovede vymezit rozdíl mezi dobou pro plnění pracovních povinností, dobu pro plnění dalších povinností a volným časem
· uvědomuje si nutnost aktivního využívání volného času
· má přehled o možnostech využívání volného času
· umí posoudit vhodnost či nevhodnost nabízené aktivity
· zná zásady zdravého životního stylu a zásady relaxace
· volný čas využívá k seberealizaci
· uvědomuje si nutnost efektivního hospodaření s prostředky při aktivitách ve

4

volném čase
· zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při aktivitách ve volném čase

4. Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program školní družiny je koncipován na pětileté období, které se dělí na:

- 1. období, jež zahrnuje vzdělávání žáka 1. a 2. ročníku ZŠ ve školní družině, - 2. období, jež zahrnuje vzdělávání žáka 3. až 5. ročníku ZŠ ve školní družině. Časový plán vzdělávání, shodný pro 1. i 2. období, je sestaven na období jednoho školního roku:

září	<ul style="list-style-type: none"> - zahájení činnosti ŠD v daném školním roce - pravidelná výchovná a vzdělávací činnost (včetně činnosti osvětové, individuální s žáky se SVP, nabídky spontánních činností) - příležitostná výchovná a vzdělávací činnost - průběžné hodnocení účastníků vzdělávání
říjen	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelná výchovná a vzdělávací činnost - příležitostná výchovná a vzdělávací činnost (divadelní představení) - průběžné hodnocení účastníků vzdělávání - činnost ŠD v době podzimních prázdnin (vykázaný stav účastníků ŠD k 31.10.)
listopad prosinec	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelná výchovná a vzdělávací činnost - příležitostná výchovná a vzdělávací činnost (divadelní představení) - průběžné hodnocení účastníků vzdělávání

leden	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelná výchovná a vzdělávací činnost - příležitostná výchovná a vzdělávací činnost - průběžné hodnocení účastníků vzdělávání - pololetní hodnocení účastníků vzdělávání (družinové vysvědčení) - činnost ŠD v době pololetních prázdnin - kontrola plnění cílů ŠVP ŠD
únor březen	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelná výchovná a vzdělávací činnost - příležitostná výchovná a vzdělávací činnost (karneval) - průběžné hodnocení účastníků vzdělávání - činnost ŠD v době jarních prázdnin
duben květen	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelná výchovná a vzdělávací činnost - příležitostná výchovná a vzdělávací činnost (divadelní představení) - činnost ŠD v době velikonočních prázdnin - průběžné hodnocení účastníků vzdělávání
červen	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelná výchovná a vzdělávací činnost - příležitostná výchovná a vzdělávací činnost (Den dětí) - průběžné hodnocení účastníků vzdělávání - závěrečné hodnocení účastníků vzdělávání (družinové vysvědčení)
červenec srpen	<ul style="list-style-type: none"> - hlavní prázdniny účastníků vzdělávání - kontrola plnění cílů ŠVP ŠD

Obsah vzdělávání účastníků v 1. a 2. období je stanoven v bodu 6. *Obsah vzdělávání* tohoto ŠVP ŠD.

5. Formy vzdělávání

Dle vyhlášky č.75/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění, lze zájmové vzdělávání uskutečňovat zejména těmito formami:

- pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou a tematickou rekreační činností · příležitostnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností
- táborem a další činností spojenou s pobytem mimo místo ŠD · osvětovou činností včetně činností vedoucích k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví,
- individuální prací, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů, nebo
- využitím otevřené nabídky spontánních činností.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Odpočinkové činnosti - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají, a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.

Rekreační činnosti - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější. **Zájmové**

činnosti - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog nebo rodič.

Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

6. Obsah vzdělávání

Obsah zájmového vzdělávání školní družiny vychází ze vzdělávací oblasti základního vzdělávání **Člověk a jeho svět**, která je určena žákům 1. stupně. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat a směřuje k dovednostem pro praktický život. Skládá se z pěti **tematických okruhů**, které se dále dělí na tematické bloky:

1. Místo, kde žijeme

- Domov
- Okolí ŠD
- Naše obec, naše město
- Má vlast
- Knihy

6

2. Lidé kolem nás

- Maminka
- Kamarádi
- Oslavy
- Chování

3. Lidé a čas

- Režim dne
- Pomoc v rodině

4. Rozmanitost přírody

- Okolní příroda
- Hmyz
- Ptáci
- Rostliny
- Zvířata
- Počasí
- Voda
- Životní prostředí

5. Člověk a jeho zdraví

- Ochrana zdraví
- Pečujeme o své zdraví

Cílové skupiny: 1. = 1. období = žák 1. a 2. ročníku

2. = 2. období = žák 3. až 5. ročníku

cílová skupina

1.MÍSTO, KDE ŽIJEME**DOMOV**

očekávané výstupy klíčové kompetence

1., 2. - vypráví o svém domově, o rodičích, sourozencích, prarodičích - popíše, jak tráví svůj volný čas doma
3,4,5,6,7

1.	- nakreslí svůj domov, rodinu při práci	4,6
2.	- postaví svůj dům a pokojíček (např. z krabiček, stavebnice, kostek apod.)	2,4,5
2.	- navrhne a nakreslí dům, ve kterém by chtěl bydlet	2,4,5
1., 2.	- hraje tvořivé hry Na domov, Na rodinu – demonstruje jednotlivé úlohy členů rodiny	2,3,4,5
1., 2.	- interpretuje písničky o rodině - např. Muzikantská rodina atd.	1,3

OKOLÍ ŠD

cílová skupina

očekávané výstupy klíčové kompetence

1. - poznává na vycházkách nejbližší okolí ŠD – dokáže se

1,2

orientovat v okolí ŠD

1.	- navrhne nejbližší cestu do školy od určitého místa (z domova, od autobusu, od obchodu atd.)	1,2,3,4
2.	- popíše vlastními slovy svou cestu do školy a ze školy	1,2,4
2.	- nakreslí cestu z domova do školy - plánek	1,2,4
2.	- najde důležité orientační body při cestě do školy	1,2,4
1.	- nakreslí školu	2,5,6
1.	- do vycházek včleňujeme dopravní výchovu – seznámí se s dopravními značkami a dokáže popsat jejich význam	1,2,5,6
2.	- do vycházek včleňujeme dopravní výchovu – pojmenuje dopravní značky a vysvětlí jejich význam, podle popisu dovede značku určit	1,2,5
1., 2.	- nakreslí značky a dopravní prostředky	1,2,3,5
1., 2.	- opakujeme a procvičujeme pravidla pro chodce – popíše, kde a kdy může přecházet vozovku, na kterou stranu se podívá před tím, než přechází, k čemu je semafor pro chodce	1,3,5

1.	- nakreslí jízdní kolo se základní výbavou - seznámí se a osvojí si pravidla pro jízdu na kole	1,6
2.	- vyjmenuje výbavu jízdního kola a pravidla pro bezpečnou jízdu – soutěž	1,2,3,5,7
1., 2.	- definuje nástrahy na cestách pro chodce a cyklisty (cesta po silnici v místě, kde chybí chodník, využívání podchodů a nadchodů apod.),	3,4,5,7
1., 2.	- používá didakt. hry s dopravními značkami (dopr. koberec)	1,2,4
2.	- soutěže z dopravní výchovy – využívá dosažených znalostí	1,2,6
1.	- připomíná si nevhodné chování v dopravních prostředcích a na silnicích – zná následky dopravní nekázně	
2.	- hraje scénky – demonstruje správné a nesprávné chování v dopravních prostředcích (v roli cestujícího dítěte, dospělého, revizora atd.)	1,2,5
1., 2.	- vyrobí dopravní značky	2,5

8

1., 2. - interpretuje písničky s dopravní tematikou 1,3 **NAŠE OBEC, MĚSTO**

cílová skupina
očekávané výstupy klíčové

- na vycházkách vyhledá zajímavosti našeho města 1,2,5,6

kompetence

2.	- transformuje se do role průvodce naším městem – popisuje cestu do centra, na vlakové a autobusové nádraží, k magistrátu, policii, poště, zdravotnickému zařízení, lékárně, obchodu	1,2,3,4,5
1.	- seznamuje se a procvičuje si čísla POLICIE 158, PRVNÍ POMOCI 155, HASIČŮ 150, TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ 112	1,3,4,6
2.	- umí zdramatizovat modelové situace	3,4
1., 2.	- dokáže nakreslit obrázky situací, kde jsou přítomni hasiči, záchranáři, policisté	1,2,3
1.	- na vycházkách si povídáme a příležitostně pozorujeme práci řidičů, popelářů, stavbařů, policistů, prodavačů atd. – dokáže pojmenovat danou profesi	1,2,6
1., 2.	- kresbou vyjádří, čím by chtěl být	1,3
1., 2.	- řemesla – vyjádří jinou formou (pantomima, dramatizace)	2,4
1., 2.	– seznamuje se s tradicemi a zvyky našeho města a regionu, vyprávíme si o akcích -vánoční trhy – živý betlém, rozsvěcení stromečku na náměstí	3,4,5,6,7

1., 2.	- čtení pověstí z našeho regionu – seznamuje se s pověstmi, reprodukuje je svými slovy	1,3
1., 2.	- reprodukuje písničky o zaměstnáních	1,3

MÁ VLAST

cílová skupina místa navštívil o prázdninách
očekávané výstupy klíčové kompetence 1,3,6,7
 2. - vyprávíme si o Čechách – popíše, jaká

2.	- soutěž - názvy měst, řek, hradů v Česku – dokáže je vyjmenovat	1,2
1., 2.	- interpretuje písničky o městech (Já jsem z Kutné Hory, Žádněj neví, co jsou Domažlice)	1,3
1., 2.	- seznámí se s knihou Staré pověsti české – Alois Jirásek, Staré pověsti české pro děti	1,5
1., 2.	- ilustruje pověsti	1,6
1., 2.	- vyprávíme si, co je masopust a jaké se při něm dodržují zvyky – vyjádří vlastními slovy, co je masopust, kdy a proč se slaví	1,3,4
1., 2.	- výroba masopustní masky – dokáže si sám zhotovit masku na karneval	1,2,6
1., 2.	- vítáme jaro zpěvem, učíme se písničky o jaru a tančíme při hudbě – zpívá písně s jarní tematikou a vyjádří se pohybem	1,2,6
1., 2.	- výroba čarodějnic – vytvoří čarodějnic z různých materiálů - výstavka prací	1,3,4,6

9

cílová skupina
KNIHY

očekávané výstupy klíčové kompetence
 1. - seznamuje se s prací ve školní knihovně, ví, jak se přihlásit a kde si knihy půjčit
 3,5,6,7

2.	- vypráví o nejoblíbenější knize	3,5
1., 2.	- při četbě na pokračování se seznámí s různými knihami od českých i cizích autorů – vyjmenuje některé autory dětských knih	1,3,5
2.	- seznamuje se s ilustrátory knih, vyjmenuje některé z nich	1,3,5
1.	- vymýšlí a vypráví krátké příběhy	2,3,4,5

2.	- vymyslí, vytvoří a ilustruje svou vlastní „knihu“	1,3,5
2.	- vyrobí obal na knihu, záložku	1,6
1., 2.	- uspořádáme výstavku knih, které mají děti nejraději - prezentuje svou knihu	1,3,6
1., 2.	- hraje si na ilustrátora – zvolí a realizuje vhodnou ilustraci	2,6
2.	- vyrobí postavičky z pohádek z různých materiálů	1,2,6
1.	- získané dovednosti a vědomosti použije při dramatizaci pohádek	1,3,4
1.	- soutěž – umí určit názvy pohádek, hlavní hrdiny, kladné hrdiny, záporné hrdiny atd.	1,3,5
1., 2.	- dokáže se naučit básničky, říkadla, rýmovačky	1,3,6
1.	- seznamuje se s veršovanými pohádkami – určí, zda je pohádka veršovaná či ne	1,3,5
2.	- hraje si na básníka – pokusí se složit jednoduchou báseň	1,3,4
2.	- hrajeme si na Televizní soutěž – prezentuje svůj přednes a zpěv před kolektivem	1,3,5

2. LIDÉ KOLEM NÁS

MAMINKA

cílová skupina vlastními slovy, co pro něj maminka znamená
očekávané výstupy klíčové kompetence 1,3,4
 1. - povídáme si o svátku maminek – řekne

2.	- povídáme si o svátku maminek – vyjmenuje činnosti, se kterými doma mamince pomáhá	1,3,4
1., 2.	- kresba či malba – Moje maminka – zvolí si vhodnou techniku pro zhotovení obrázku (pastelky, tempery, voskovky)	1,3,4
1.	- reprodukuje písně a básně o mamince	3,6
1., 2.	- výroba dárku pro maminku – zhotoví přání	3,4,6

KAMARÁDI

cílová skupina popíše vlastními slovy, jaký by kamarád měl
očekávané výstupy klíčové kompetence být a jak by se měl chovat
 1., 2. - povídání o kamarádství a přátelství – 2,3,4

1., 2.	- kresba kamaráda – dokáže správně vystihnout výraz	1,3,4
--------	---	-------

1., 2.	- děláme si vzájemně radost – najde správná slova k vyjádření vztahu ke svému kamarádovi, zaměří se na kladné vlastnosti	3,6
--------	--	-----

10

1. - Paleček a jeho kamarádi – dramatizuje báseň 1,2,3

2.	- skupinový portrét ŠD - nakreslí a vystřihne postavičky kamarádů	3,6
1., 2.	- soutěž - poznávání kamarádů – podle hlasu, hmatu rozpozná děti ze skupiny	1,3,5
2.	- povídání o kladech a záporech u svých kamarádů – svými slovy vyjádří svůj postoj k jejich vlastnostem	1,6,7
1., 2.	- společně vylepšujeme vzhled našeho oddělení (úklid, spravujeme poškozené hry, opravujeme a lepíme krabice na hry a hračky atd.) – volí si správný postup práce a dokáže pracovat ve skupině	2,5,6
1., 2.	- povídání o vandalismu – neničí úmyslně zařízení a vybavení – svými slovy popíše následky vandalismu	2,5,6,7

OSLAVY

cílová skupina

očekávané výstupy klíčové kompetence

2. - vyprávíme si o předvánočním čase,

vyrábíme adventní kalendář – zvolí si správný

postup práce

2,3,4,5

1., 2.	- výroba čertů a Mikulášů – zhotoví výrobek dle své fantazie	3,4
2.	- připravujeme si dárky na mikulášskou besídku – zvolí si sám techniku a způsob vypracování	3,6
1., 2.	- výzdoba třídy - volí si správný postup práce a dokáže pracovat ve skupině	2,3,4,5,6
1.	- vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes – popíše vlastními slovy zvyky a obyčeje	1,3
2.	- vyprávíme si o vánočních zvycích, které dodržujeme v naší rodině - popíše vlastními slovy rodinné zvyklosti	1,3
1., 2.	- zpívání vánočních koled – správně interpretuje písně	1,6
1., 2.	- vycházky - pozorujeme vánoční výzdobu – vnímá vánoční atmosféru	3,4
1., 2.	- výroba vánočních ozdob - zhotoví sám dle své fantazie	1,2,6
2.	- výroba betlému - společná práce - volí si správný postup práce a umí pracovat ve skupině	1,2,5,6

1., 2.	- zdobíme oddělení, zdobíme společně vánoční stromek v ŠD - správně si organizuje práci ve skupině	4,6
1., 2.	- výroba přáníček a jmenovek k vánocům – dle předlohy vypracuje samostatně	4,6
1., 2.	- vítání jara – povídání o národních a místních zvycích spojených s jarem – dokáže o zvycích promluvit vlastními slovy	1,3
1., 2.	- malování a zdobení kraslic, výroba zajíčků, kuřátek, slepiček z papíru a odstrižků látky – správně zvolí techniku práce	1,6
1., 2.	- zdobení třídy symboly Velikonoc – spolupracuje ve skupině, správně si organizuje činnost	5,6
1., 2.	- říkadla, koledy, básničky, písničky o Velikonocích – naučí se a správně reprodukuje	3,6
1., 2.	- kreslení obrázků s velikonoční tematikou – vystihne kresbou symboliku Velikonoc	1,6
2.	- povídání si o významu Dne dětí – vlastními slovy popíše jeho význam	1,2,3

11

1., 2. - soutěže, diskotéka – soutěží a zapojí se do činnosti celé skupiny

CHOVÁNÍ

3,4,5,6

cílová skupina

očekávané výstupy klíčové kompetence

1. - povídáme si o slušném a vhodném chování – použije správně slovíčka děkuji, prosím, omlouvám se
1,2,3

2.	- dramatizace – hraje scénky, při kterých využije slova děkuji, prosím, omlouvám se	1,2,3
1., 2.	- povídáme si, čím můžeme druhého potěšit (pochvala, dárek, úsměv) – chová se mile a ohleduplně k ostatním	1,6
1., 2.	- denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně – aplikuje zásady správného chování během celého dne	1,6,7
1., 2.	- povídáme si o tom, jak se mají chovat děvčata k chlapcům a opačně, dospělí k dětem a opačně – vysvětlí svými slovy zásady chování	1,3
1., 2.	- čtení ze Slabikáře slušného chování – poslouchá a aktivně využívá získané informace	1

2.	- dramatizace - jak se správně chovat v divadle, na koncertě, na výstavě – předvede příklad vhodného chování	1,2
1., 2.	- hovoříme o vhodném a nevhodném chování v dopravních prostředcích, na silnicích – zdůvodní, proč se chovat v dopravních prostředcích slušně a ohleduplně a na silnicích dle pravidel	1,2,3,4,5
1., 2.	- povídáme si o následcích dopravní nekázně – vyjmenuje možná rizika	1,2,3,4,5
1., 2.	- vycházka – procvičuje si chování na chodníku, na silnici a na přechodech – realizuje získané vědomosti v praxi	1,2,3,4,5,6
2.	- seznamuje se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorech – posoudí vhodnost chování v dané situaci, vyvodí důsledky z nevhodného chování pro sebe i okolí	1,3,5,7
1.	- zdokonaluje se ve správném stolování – používá již naučené návyky z domova či předškolního zařízení	3,4
1., 2.	- dodržuje zásady správného stolování - chová se dle pravidel školní jídelny	1,3
1., 2.	- povídáme si o chování u stolu ve školní jídelně – zhodnotí sám své chování a chování spolužáků během oběda	2,4,5
2.	- soutěž ve znalostech etikety při stolování – při soutěži využije své znalosti	1,3,4

3. LIDÉ A ČAS

REŽIM DNE

cílová skupina

očekávané výstupy klíčové kompetence

1., 2. - vyprávíme o prázdninách – popíše jejich průběh 1,3,4,6,7

1., 2.	- kresbou dovede vyjádřit prázdninovou atmosféru	1
1., 2.	- učí se a rozlišuje povinnosti a zábavu v průběhu dne - vypráví o svém režimu dne	1,2,3,5,6,7

12

2. - představí si, co by se stalo, kdyby přestal fungovat čas (ranní vstávání, příchod do školy, rozvrh hodin atd.) 1,2,3,5

2.	- vypráví o odpočinkové činnosti – zná a vysvětlí význam aktivního odpočinku	1,6,7
2.	- naplánuje odpočinek po příchodu ze školy	1,6,7

2.	- popíše možnosti správného využívání času	3,6,7
1., 2.	- dovede aktivně využívat volný čas, má vytvořeny návyky k zdravému životnímu stylu	7
1.,	- kreslí a maluje na téma: Jak jsem prožil víkend	2,6,7
1.,	- hraje pantomimické scénky – Můj volný čas	1,4,7
1., 2.	- popisuje a uvědomuje si nebezpečí, ale i následky spěchu – Spěchej pomalu (dopr. nehody, úrazy)	5,6
1., 2.	- rozlišuje pojmy přijít včas nebo přijít pozdě	1,3

POMOC V RODINĚ

cílová skupina (pomoc dětí dříve a dnes)
očekávané výstupy klíčové kompetence 1,3,5
 2. - porovnává situaci v rodině dříve a dnes

1., 2.	- povídá o tom, jak a v čem sám doma pomáhá	3,4,6
1., 2.	- popíše domácnost dříve a dnes (vybavení, nábytek)	1,3
1., 2.	- kreslí na téma: U nás doma	1,3
2.	- uvědomuje si a vypráví o pomoci a škodlivosti techniky	2,4,5,6

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

OKOLNÍ PŘÍRODA

cílová skupina **očekávané výstupy klíčové kompetence**
 1., 2. - na vycházkách pozoruje přírodu a její proměny 3,5,6

1., 2.	- kreslí stromy, květiny, krajinu v jednotlivých ročních obdobích	2,6
2.	- porovnává změny v přírodě podle obrázků i ve skutečnosti podle ročních období	1,6
1.	- rozlišuje druhy stromů (listnaté, jehličnaté) a plodů	1,2,3
1., 2.	- při vycházkách sbírá přírodní materiál a tvoří z něj	3,5,6
1., 2.	- pracuje s listy v různých výtvarných technikách	1,2,6
2.	- lisuje květiny a tvoří obrázky	1,6
1.	- maluje na kameny	2,6
2.	- na vycházkách staví z kamenů a jiných přírodnin různá obydlí, hráze, ohrady atd.	2,5,6
1.	- čtení pohádek a básní z přírody – poslouchá a recituje básně	1,2,3

HMYZ

cílová skupina

očekávané výstupy klíčové kompetence

1., 2. - pozoruje různý hmyz (mraveniště, brouky, motýly),

1,2

rozeznává jej dle tvarů, velikosti, barvy – pojmenuje je

2.	- pozoruje mraveniště a beseduje o jeho významu v přírodě	1,2
----	---	-----

13

1. - poslouchá četbu knihy Ferda Mravenec, ilustruje

1,6

vlastní „knihu“ o hmyzu

PTÁCI

cílová skupina

přírodě, rozeznává je podle vzhledu, zvuků,

očekávané výstupy klíčové kompetence

stop

1., 2. - při vycházkách pozoruje různé druhy

1,2,4

ptáků, vypráví o nich, o jejich významu v

2.	- beseduje o ptácích, rozdělí je dle jejich zimoviště	1,2,3
1., 2.	- v zimě krmí ptáčky, vysvětlí, co jim škodí a prospívá	3,5,6
1.	- na vycházkách pozoruje stopy ptáků na sněhu, porovnává se svou stopou	1,2
1., 2.	- zpívá písňe o ptáčcích	1,6

ROSTLINY

cílová skupina

pokojevých květin, o užitku či škodlivosti

očekávané výstupy klíčové kompetence

rostlin na zahrádce a ve volné přírodě

2. - pečuje o květiny v ŠD, mluví o významu

1,2,6

1.	- pokouší se vypěstovat ze semínka rostlinu, hovoří o vhodných podmínkách pro její růst	2,6,7
1., 2.	- relaxuje při hře – Jak se budí semínko	6
1., 2.	- zpívá písňe o květinách, pohybem vyjádří růst rostliny či její pohyb ve větru	1,6
1., 2.	- kreslí květiny podle skutečnosti i vlastní fantazie	2,4,6
1., 2.	- vyrábí květiny z papíru, látky, vlny apod.	4,6
1., 2.	- čtení pohádek, kde mají svůj význam květiny a rostliny – poslouchá četbu, odpovídá na otázky z textu	2,3,4,6
1., 2.	- vypráví si o houbách – kdo chodí s rodiči houby hledat, jaké sbírají, jak je využijí	1,5,7

1.	- kreslí, maluje, modeluje houby	1,3
2.	- prohlíží si atlas hub	1,3
1., 2.	- hraje pexesa a kvarteta s náměty rostlin a živočichů, skládá rozstříhané obrázky a origami s touto tematikou	1,2,4

ZVÍŘATA

cílová skupina

očekávané výstupy klíčové kompetence

2. - soutěží v poznávání zvířat a rostlin 1,2,3

1.	- kreslí zvířata a živočichy podle vlastní fantazie	2,4,6
1., 2.	- vyprávění o domácích a volně žijících zvířatech – rozliší zvířata na domácí a volně žijící	1,6,7
1., 2.	- kreslí domácí mazlíčky	2,4,6
1.	- při čtení se seznámí se životem zvířat v ZOO a ve volné přírodě	1,3,6
2.	- sleduje filmy (dokumenty) s přírodní tematikou	1,4
1., 2.	- vyprávění – s ostatními dětmi si povídá o zvířatech, o jejich adopci a jakou měrou jim můžeme pomoci my sami	1,3,6,7

14

cílová skupina
POČASÍ

2. - čtení a vysvětlení pranostik – dokáže vysvětlit jejich význam, přemýšlí o jejich smyslu
2,3,4,6

očekávané výstupy klíčové kompetence

2.	- porovnává pranostiky s kalendářem	2,3,5
1.	- sleduje předpověď počasí a porovnává ji se skutečností	1,3,5
1., 2.	- kreslí a maluje obrázky – svítí slunce, prší, fouká vítr, je bouřka, sněží atd.	2,4,6

VODA

cílová skupina

očekávané výstupy klíčové kompetence

1., 2. - vysvětlí význam vody pro přírodu a člověka 1,2

1., 2.	- na vycházkách pozoruje různá skupenství vody	4,6
1.	- povídání o koloběhu vody v přírodě – popíše vodní cyklus	1,2,3,6

2.	- důležitost ochrany vody před znečištěním – vysvětlí následky jejího znečištění	1,3,5
----	--	-------

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

cílová skupina

očekávané výstupy klíčové kompetence

1., 2. - vysvětlí důležitost třídění odpadu 1,5,6

1., 2.	- na vycházkách pozoruje čistotu a úpravu okolí	1,3,5
1.	- diskutuje o tom, jak samy děti mohou přispět k udržování pořádku a ochraně životního prostředí	5,6,7
2.	- při vycházkách do přírody si všímá všeho, čím ji poškozují činnost člověka	4,6
1., 2.	- mluví o tom, co přírodě škodí a prospívá	1,4,5
1.	- soutěží na téma Co do lesa nepatří	
1., 2.	- mluví o nebezpečích ohně ve volné přírodě a o důsledcích požáru	1,6,7

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

OCHRANA ZDRAVÍ

cílová skupina

očekávané výstupy klíčové kompetence

1., 2. - vypráví o osobní hygieně a jejímu významu 1,4,5

1., 2.	- kontrolujeme běžnou denní hygienu a ujasňujeme si hyg. návyky při kašli, kýčání, použití WC, stolování - hraje scénky na téma Zásady správné hygieny	3,5,6
--------	--	-------

15

2. - sestavuje příběhy z popletených obrázků 1,4,5
o postupu při osobní hygieně

1., 2.	- otužování a zdravý životní styl – diskutuje o smyslu otužování, rozliší zdravý a nezdravý způsob života	1,3,7
1., 2.	- učí se jak správně relaxovat a odpočívat (odpočinek tělesný, psychický)	5,6,7
1., 2.	- dle ročních období obléká papírové panáčky a panenky	1,6
1., 2.	- pobytem venku zvyšuje odolnost organismu	5,6,7
1., 2.	- hraje různé hry na zahradě, závodí a soutěží na školním hřišti a zahradě	6,7
2.	- následky pití alkoholu, kouření a braní drog - prohlíží si obrázky s touto tematikou, specifikuje možná rizika	1,2,4,5,6,7

třídy zdejší školy. Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.

Přijímání uchazečů a ukončování vzdělávání

- Přihlášení žáka do ŠD je prováděno formou písemné přihlášky potvrzené zákonným zástupcem žáka. Odhlašování žáků je prováděno výhradně na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka.
- O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy.
- Kapacita školní družiny je 120 žáků. 4 oddělení se naplňuje nejvýše do celkového počtu kapacity ŠD.
- Úplata za vzdělávání žáků ve ŠD se řídí aktuální směrnici Poplatky ve školní družině, která je součástí Organizačního řádu školy.
- Zákonný zástupce žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na přihlášce. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je uvedeno na přihlášce, sdělí rodiče písemně. Žádat o toto prostřednictvím telefonátu či sms je nepřípustné.
- Pokud žák porušuje soustavně školní řád a narušuje činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele školy z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

Průběh vzdělávání

- Provozní doba ŠD je od 6.00 do 16.30 hodin.
- Vychovatelky ŠD vedou denně docházku žáků v třídní knize.
- Žáky navštěvující ranní družinu (tj. v době od 6 do 8 hod.) je povinná p. vychovatelka předat osobně třídní učitelce. Po skončení vyučování si děti jdoucí do ŠD p. vychovatelka od vyučujícího opět přebírá. Do školní družiny přicházejí tedy žáci po skončení vyučování pod vedením p. učitelek. Pokud žák končí z nějakého důvodu později (doučování, náprava SPU, kroužek aj.), předá děti p. vychovatelce do školní družiny p. učitelka, která se žákovi v tu dobu věnovala.
- Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči (na přihlášce do ŠD nebo písemné uvolněnce) vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce do ŠD nebo písemné uvolněnce. Pokud je tento postup bezvýsledný, požádá o pomoc Policii ČR.
- Činnost ŠD probíhá zpravidla v těchto místech: 4 oddělení školní družiny, velká a malá tělocvična, keramická dílna, místnost s keramickou pecí ve škole, zahrada ŠD, školní hřiště, okolí školy při vycházkách. Se souhlasem ředitele školy i v jiných učebnách školy (kuchyňka, dílna, aj.).
- Ředitel stanovil nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto: - při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD - max. 30 dětí,
- při vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem – max. 25 dětí,
- při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích
projednají p. vychovatelky s ředitelem školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.
- Ředitel školy schvaluje rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činností jednotlivých oddělení ŠD, který je dán Školním vzdělávacím programem ŠD.

- V době vedlejších prázdnin je zajišťován provoz ŠD v případě zájmu ze strany rodičů - při počtu nad 10 dětí. Provoz školní jídelny lze zajistit (§119 školského zákona, změna od 1.4.2012).
- Po projednání se zřizovatelem se činnost v době vedlejších prázdnin může přerušit. · V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny zajištěna,

s případným omezením podle pokynů hygienika.

- Rodičům dítěte zapsaného ve ŠD je kdykoli umožněn vstup do oddělení ŠD. · Činnosti vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do oddělení nebo skupiny.
- Při postupných odchodech žáků z jednotlivých oddělení domů, je možné spojit činnost oddělení v době, kdy počet žáků v takto spojených odděleních je max. 30. Stejně tak se postupuje při spojování činnosti, kdy každé oddělení vykonává jinou činnost – zájmovou, relaxační apod.
- Provoz školní družiny se řídí aktuální směrnici Vnitřní řád školní družiny, která je součástí Organizačního řádu školy.

9. Materiální podmínky

Školní družinu tvoří 4 oddělení. Budova ŠD postupně prošla rozsáhlou rekonstrukcí: byla moderně vymalována, pořízen nový nábytek, vyměněny hlavní venkovní dveře a elektronický dveřník, vyměněna okna.

Nedílnou součástí každého oddělení je didaktický materiál, hračky a nejrůznější hry pro děti, které jsou v rámci finančních možností školy obměňovány a doplňovány. K dispozici je také hrnčířský kruh a keramická pec. Ve dvou odděleních je k dispozici televizor a DVD přehrávač a pět PC. Součástí vnitřních prostor ŠD je také kancelář vychovatelek s počítačovou jednotkou a nezbytné sociální zařízení. Pro pobyt dětí venku je k dispozici zahrada ŠD a dvě školní hřiště s umělým povrchem.

10. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují 4 vychovatelky. Všechny paní vychovatelky splňují odbornou kvalifikaci dle § 16 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, v platném znění. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků si svou kvalifikaci paní vychovatelky každoročně prohlubují.

Všechny paní vychovatelky usilují o naplnění optimálního profilu vychovatele školní družiny, který:

- má předepsané pedagogické vzdělání,
- má vysokou míru empatie a projevuje vřelý vztah k účastníkům činnosti ŠD, - umí vytvořit příznivé sociální klima, umí efektivně jednat s účastníky, - zná a umí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku účastníků,
- má organizační schopnosti, umí navozovat a motivovat široké spektrum rekreačních a zájmových činností,
- dokáže vybranými aktivitami v účastnících činnosti vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti,
- má právní vědomí,
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti,
- zvládá základní manažerské dovednosti a public relations.

11. Ekonomické podmínky

- Úplata za vzdělávání žáků ve ŠD se řídí aktuální směrnici Poplatky ve školní družině, která je součástí Organizačního řádu školy.
- Ředitel školy stanovila příspěvek rodičů žáka na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině na 125,-Kč měsíčně.

- Výši úplaty může ředitel školy snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi, b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže ředitele.
- Zákonný zástupce žáka hradí poplatek za vzdělávání svého dítěte (dětí) ve ŠD bankovním převodem na účet školy složenkou. Termíny úhrad jsou dány směrnicí Poplatky ve školní družině a jsou také vytištěny v družinovém notýsku.
- Každému žákovi ŠD je z důvodu správné identifikace platby přidělen variabilní symbol, pod kterým je nutno platbu provádět a který má žák také uveden v družinovém notýsku.
- Neuhrazení stanoveného poplatku může být důvodem vyloučení žáka ze ŠD, o němž rozhoduje ředitel školy.
- Výše úplaty zůstává stejná i v měsících, kdy jsou vedlejší prázdniny. V době hlavních prázdnin se poplatek nehradí.
- Je-li žák přijat do ŠD v průběhu školního roku, hradí poplatek za daný měsíc, jestliže se ve ŠD vzdělával v nadpolovičním počtu dní daného měsíce.
- Pokud je žák ze vzdělávání ve ŠD v průběhu školního roku zákonným zástupcem odhlášen, vrací se mu úplata za měsíce, které uhradil a ve kterých již žák nebude účastníkem zájmového vzdělávání ve ŠD, stejně jako za neúčast v nadpolovičním počtu dní v měsíci, ve kterém docházku do ŠD ukončí.
- Získané finanční prostředky jsou v rámci finančních možností školy věnovány na materiálně-technické vybavení školní družiny, na didaktický materiál i herní prvky a hračky.

12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako v platném školním řádu a ve směrnici BOZP. Pravidla péče o zdraví a bezpečnost žáků ve ŠD dále upřesňuje aktuální směrnice Vnitřní řád školní družiny, která je součástí Organizačního řádu školy.
- Pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna,...), řídí se příslušnými řády těchto učeben.
- Na začátku školního roku poučí paní vychovatelky všechny děti o bezpečném chování v budově školy, v prostorách školní družiny a školní jídelny, při akcích konaných mimo školu, seznámí děti se školním řádem a vnitřními řády ŠD a ŠJ, poučí děti o úrazech a jejich prevenci. Poučení zapíše do třídní knihy.
 - Vychovatelky jsou povinny poučit děti o bezpečném chování také před každou mimoškolní akcí a před každými prázdninami, poučení opět zapíše do třídní knihy.
 - Při své každodenní výchovné a vzdělávací činnosti ve školní družině seznamují paní vychovatelky žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a bezpečnost, vedou žáky ke zdravému životnímu stylu, zajišťují pro žáky nejen bezpečnost fyzickou, ale také sociální a emocionální.

- Vhodnou strukturou činností a skladbou zaměstnání, vhodným stravovacím i pitným režimem, péčí o zdravé prostředí užívaných prostor (světlo, teplo, bezhlučnost, větrání, čistota aj.), používáním bezpečných pomůcek, ochranou účastníků před úrazy, dostupností prostředků první pomoci, stejně jako dovedností poskytnout první pomoc vytvářejí paní vychovatelky bezpečné a hygienické podmínky vzdělávání účastníků ve ŠD.
- Vytváření prostředí pohody a příznivého sociálního klimatu, respektování potřeb jednotlivce, věková přiměřenost, motivující hodnocení a ochrana před šikanou a dalšími patologickými jevy přispívají k dobrým psychosociálním podmínkám.

13. Hodnocení účastníka zájmového vzdělávání

Účastník zájmového vzdělávání je hodnocen za chování a dosažené zájmové vzdělání.

Druhy hodnocení žáka ve školní družině a jeho četnost:

- slovní hodnocení (tj. ústní vyjádření p.vychovatelky směrem k žákovi) – denně, - sebehodnocení žáka – příležitostně.

14. Závěr

Společným cílem zájmového vzdělávání žáků ve školní družině je vybavit děti takovými znalostmi, schopnostmi a dovednostmi, aby získaly nejen potřebu celoživotního vzdělávání, ale také potřebu využívat svůj volný čas aktivně a začlenit zájmovou činnost do svého budoucího života jako jeho pevnou součást.

V Karviné 30.8.2013 Mgr. Zdeněk Jelínek ředitel školy